

10 извода на здравословната отговорност и мярата

Това са изводи и принципи, извлечени от опита на много педагози, статии и теория, основани на практиката и насочени към практиката. Това не са рецепти, валидни във всяка ситуация – панацея или невиджан цяр. Много са изпробвани и са проработили. Важно е да се има предвид, че приложението на всеки принцип е индивидуално, и че всяко правило може и има своите изключения. Важно да се има предвид и че тези изводи и принципи са извлечени с оглед на най-добрите практики в образованието и тяхното широко приложение.

1. **Да имаш мисия (educator's mission statement) помага** - Знаейки защо си в бизнеса с образование, каква е твоята кауза, на какво държиш и какво ти е ценно – било то и нещо „малко” - имаш фокус а не чувството, че си отговорен за всичко
2. **Да си знаеш гъола е здравословно и освобождаващо** - Знаейки какво влиза в задълженията ти - длъжностна характеристика, очаквания, задачи и отговорности –а ще се грижиш само за своята градинка, а не за едно обширно, необятно поле.
3. **Когато всеки се грижи за своята градинка, печелят всички. Когато ти се грижиш за твоята градинка печелиш ти и поне още един** - Когато всеки се грижи за своята заградена градинка (това, което влиза в задълженията му), от високо всички градинки заедно изглеждат като едно добре поддържано поле.
4. **Разградена градина без ясни граници е отговорност на притежателя ѝ** - Ако твоята градинка е разградена – няма длъжности характеристики, неясни са или не се спазват – твоя отговорност е да се бориш за това да бъде заградена отново.
5. **В образованието отговорността е споделена – това е образованието** - В процеса на обучение/ образование отговорността е споделена. Ако на това се основава работата ти и това възпитаваш, значи си си вършиш работата.
6. **Споделената отговорност се възпитаваш, не никне като гъба** - Поемането на отговорност от другите участници в процеса – ученици, родители – Е възможно, нужно и здравословно. Но отнема време. Това не е спринт, а марафон.
7. **Когато си мислиш, че нищо не можеш да направиш, поне раздуй каква е ситуацията** - Когато нещо не е в твоята градинка, твоя отговорност е да дадеш обратна връзка на този, когото касае (училищен психолог, директор, учител). Това можеш да направиш и ще направи и теб по силен.
8. **Обратната връзка е изкуство** - Обратна връзка, дадена по дипломатичен и уважителен начин и добре заявена обратна връзка не са проста работа, но често когато си мислиш, че всичко е безнадеждно, благодарение на нея се появява „светлина в тунела”
9. **Да поискаш помощ не е срамно, а зряло** - Да искаш помощ, съвет, гледна точка е отговорно, дори много. В 21ви век никой не се справя сам. Да поискаш помощ не означава, че не можеш, а че си зрял да се усъвършенстваш и да търсиш решение, а не доказателство, че можеш.
10. **Вътрешното спокойствие е ключово, но не означава безоблачно небе** – да постигнете вътрешно мир е блаженство, което пожелавам на всеки. Тогава дори и при бури навън, вътре е спокойно и има по малко стрес.